

Tallinna keskraamatukogu hoiab oma eakate lugejatega sidet erinevate tegevuste kaudu

„Vanematel inimestel lihtsalt ei ole kellegagi rääkida ning nii suheldakse raamatukoguhoidjaga.“

KATRIN HELEND-AAVIKU
katrin.helend-aviku@ohtuleht.ee

„Üldiselt ei ole tunda, et eakad oleksid väga mures, pigem on küsimus suhtlemisvaeguses ja igavuses. Nad kurdavad puuduliku kontakti üle lähedastega ja et ei ole võimalik omaealistega kohtuda,“ räägib Tallinna keskraamatukogu direktor Kaie Holm, et oluline on pidada eakatega praegusel kriisiajal sidet, et nad ei tunneks end kodus üksi. Raamatukoguhoidjad on valmis nende kõnedele vastama ja aitama, olgu tegu info saamise või igapäevamurega.

Kuula etteloetud uudiseid

„Kuna eriolukorra ajal raamatukokku koha peale tulla ei saa, pakume võimalust meile helistada ning mõne teema või uudise kohta, mis telerist või raadiost meelde jäi, rohkem infot küsida. Mõned artikli ettelugemised on juba toimunud ja on soovitud kuulata paari Postimehe ja Ohtulehe artiklit,“ räägib Holm.

Iga päev saavad keskraamatukogu töötajad hulgalt telefonikõnesid. „Need on vahel väga pikad. Seniorid jutustavad, kui korralikult nad kodus püsivad, kuidas ja kes neile toitu toob, kuidas nad värsket õhku saavad ja mis raamatuid nad viimasel nädalatel lugenud on. Raamatukoguhoidjana oleme rõõmsad ja õnnelikud, kui seniorid meile räägivad, et hoiavad raamatuid lugedes oma vaimset tervist.“

Holm ütleb, et koroonaviiruse riskirühma kuuluvad eakad on sunnitud praegu kodus olema ning vajavad toimetulekuks abi ja nõu. Seetõttu pakub Tallinna keskraamatukogu erinevaid tegevusi just eakatele, et nad saaksid endiselt suhelda ning omandada vajalikke teadmisi ja oskusi. Saab osaleda koolitusprogrammis „Seniorid digitar-gaks“, vestlusringis Skype'i vahendusel või lasta raamatukoguhoidjal ajalehtedest uudiseid ette lugeda. Tallinnas elavatel eakatel või erivajadusega inimestel on lisaks võimalus tellida raamatukogust raamatud koju. Tallinna keskraamatukogu saab ühendust võtta meiliaadressil ls@tln.lib.ee või telefonil 683 0917.

Õpi digitarkusi

Keskraamatukogu programm „Seniorid digitar-gaks“ jagab digioskusi n-õ kaugjuhtimisel. „Individuaalsetel koolitustel saavad eakad küsida kõike, mis puudutab tahvelarvutite ja nutitelefonide, Facebooki ja Skype'i, e-teenuste ja e-raamatukogude kasutamist ja palju muud,“ selgitab Holm. Lisaks koolitustele on igaühel võimalik oma digioskusi täiendada ka iseseisvalt. Raamatukoguhoidjad loovad pidevalt uusi õppematerjale, mis on leitavad keskraamatukogu veebilehel.

Telli Tallinna piires raamatud koju

„Tallinnas elavatele Covid-19 riskigrupi kuuluvatele pensioniealistele, kel ei ole lähedasi või kes tervisliku seisundi tõttu ei saa raamatukokku tulla, pakutakse koduteenindust ehk teavikute koju toomise võimalust,“ ütleb Holm.

„Et lugemisvara jätkuks pikemaks ajaks, soovime eakatel korraga tellida pigem rohkem raamatuid, kuna raamatukogu ei jõua koduteeninduse lugejaid külastada sagedamini kui kord kuus,“ märgib ta.

Tema sõnul ei ole eakate eelistused raamatute valiku suhtes praegu väga palju muutunud. „Nii nagu enne, nii ka nüüd kriisi ajal eelistavad eakad ilukirjanduslikke teoseid. Küll aga võib öelda, et praegu otsitakse rohkem kergemat lugemist ja meelelahutust. Raamatukoguhoidjale öeldakse, et ei taheta midagi tõsist, sest aeg on isegi raske. Seda pole küll olnud, et keegi tahaks näiteks nakkushaiguste kohta lugeda,“ räägib Holm, et juba telefonivestlustest on tunda, et eakad on tõsisemad ja vähem rõõmsad kui varem. „Eakate jutust kumb välja soov kriisieelse ajaga sarnaseid raamatuid lugedes säilitada ja hoida endise normaalse elu tunnet.“

Osale Skype'i vestlusklubis

Et eakatel oleks võimalus eakaaslastega suhelda ja mõtteid jagada, otsustasid raamatukoguhoidjad luua neile Skype'i vestlusklubi. Kel on Skype'i konto juba olemas, tuleb vestlusklubis osalemiseks lisada „Senioride vestlused“ oma Skype'i kontaktiks. Kel aga kontot veel pole, saab selle teha raamatukogu veebilehel oleva juhendi järgi või võtta vajadusel ühendust raamatukoguga. Argipäeviti kella 11–12 toimuv vestlusklubi on nüüdseks tegutsenud kaks nädalat ja tavaliselt osaleb ühes vestlusringis neli-viis eakat. „Osalejaid on üle Eesti, näiteks praegu osaleb meil regulaarselt senior Võrust,“ ütleb Holm.

„Vestluse alguses räägime eelmisel päeval tehtust, nähtust ja kuuldust. Edasi vestleme eelmisel korral kokkulepitud teemal, millele jõutakse vastavalt senioride esitatud küsimustele ja teemapüstitustele, hobidele ja huvidele. Ning muidugi jagatakse igapäevaelus vajalikku informatsiooni,“ räägib Holm. Tema sõnul raamatukoguhoidjad kiidavad, et osalejad on vahvad, rõõmsameelsed ja suhtlemisest huvitatud. Tegu on klubiga, kus osalejad ise otsustavad, millest vestelda, raamatukoguhoidja on vaid moderaator, kes toetab vestlusi raamatutele, ajakirjadele ja sobivatele veebilehtedele viitamisega ning õpetab veebis orienteeruma.

„Alati jagame ka mõne digitar-kuse ja -soovituse, mida kodus rahulikult katsetada ja läbi mõelda. Osalejad annavad raamatukoguhoidjatele tagasisidet veebipõhiste õppematerjalide kohta ning teevad ettepanekuid uude materjalide loomiseks, nii et raamatukoguhoidjad saavad kohe tagasisidet, et oskaksime senioride vajadustega paremini arvestada.“

HOIAVAD SIDET: Tallinna keskraamatukogu raamatukoguhoidja Tea Roosvald õpetab eakale, kuidas saada nutitelevõrgust fotosid arvutisse.

Küsi igapäevaeluks vajalikku infot

Kui eakas vajab kodus olles mistahes teavet, võib võtta ühendust raamatukoguga. Raamatukoguhoidjad vastavad igapäevaelu puudutavatele küsimustele, näiteks karantiini, liiklemise, reisimise ja muu kohta eriolukorras. Küsimusi saab esitada Skype'i, chat'i või telefoni teel. Keskraamatukogu direktor Kaie Holm ütleb, et telefon tundub olevat eakate hulgas kõige populaarsem suhtlusvahend.

„Raamatukoguhoidjatena oleme eriti rõõmsad, kui saame vene keeles juhendada eestikeelse e-raamatukogu ELLU kasutamist, kuna helistajad soovivad oma keeleoskuse parandamiseks eestikeelseid raamatuid lugeda,“ rõõmustab Holm.

Eakate küsimused on suuresti seotud ühistranspordiga, näiteks millise bussiga saab Tallinna bussijaamast sõita Põhja-Eesti regionaalhaiglasse. „Küsitakse ka lihtsaid argiküsi-

musi, näiteks inimese kontrollis raamatukoguhoidjatelt käest üle, kas on ikka õige, et Kanal 2 on tagasi vabalevis,“ ütleb Holm ja lisab, et eriolukorraga seotud küsimustest uuritakse enim kõike näomaski kandmisega seotut – kus, kas ja miks seda kanda. „Oleme ka andnud nõu härrale, kes uuris, millistelt veebilehtedelt saab tõest infot eriolukorra kohta. Abi on küsitud IT-alal, näiteks kuidas seadistada WiFi ja Skype'i, kuidas kasutada Facebooki. Küsitakse ka riigi e-teenuste kasutamise kohta ning tavaliselt ei jäta raamatukoguhoidja kasutamata võimalust teha riigi e-teenuste telefonikoolitus.“

Holm märgib, et enamasti jäädaakse pärast helistaja küsimusele vastuse leidmist veel elulolist edasi vestlema. „Vanematel inimestel lihtsalt ei ole kellegagi rääkida ning nii suheldakse raamatukoguhoidjaga.“

ka teie,“ vahendab BBC News.

Kaheksatunnises tele- ja voogedastusüleandes osalesid oma kodus filmitud laulude ja sõnavõtteudega näiteks Elton John, Stevie Wonder, David Beckham ning endised USA esileendid Michelle Obama ja Laura Bush. The Beatlesi legend Paul McCartney nimetas tervishoiutöötajaid kriisiaja tõeliseks kangelasteks. Ta meenutas oma ema Maryt, kes tegutses II maailmasõja ajal meditsiiniõena, ja esitas hiti „Lady Madonna“. An-

sambel Rolling Stones suutis sõus, millesse olid pikitud eesliinimeedikute tõsielulood, esitada akustilise ühislaulu neljast eri paigast.

Heategevuskontserdi lõpetas Lady Gaga, Céline Dion, Andrea Bocelli, John Legendi ja Hiina pianisti Lang Langi ühislaul „The Prayer“, mis oli algselt Dion ja Bocelli duett. Ülekande jooksul kogutud tulud lähevad koroonavaktsiini väljatöötamiseks ning kohalikele ja piirkondlikele heategevusfondidele. **TRIIN TAEL**

Staaride mammutkontsert tõi heategevuseks ligi 130 miljonit dollarit

Lady Gaga kureeritud kaheksatunnisel virtuaalkontserdil ühendasid koroonavastases võitluses jõud tippmuusikud, nende seas Rolling Stones, Paul McCartney ja Beyoncé. Lady Gaga nimetas umbes 128 miljonit dollarit sisse toonud mammutülekanne armastuskirjaks koroonapandemia eesliinivõitlejatele.

USA pop-täht pühendas maailma terviseorganisatsiooni ja mitmetulundusorganisatsiooni Global Citizen kaasabil ellu toodud kont-

serdi „One World: Together At Home“ („Üks maailm: ühiselt kodus“) kiirabi- ja haiglatöötajatele, kes võitlevad koroonaviiruse vastu ennastsalgavalt eesliinil, kuid ka poe- ja postitöötajatele ning heategevusaktivistidele. Lady Gaga toonitas: „Muusikud tahavad anda tagasi veidikenegi seda headust, mida te meile olete jaganud.“ Superstaar esitas oma kodus Charlie Chaplini kuulsa meloodia „Smile“. „Me tahame selle pandeemiaga ühele poole saada ja ma tean, et

ARMASTUS-KIRI KORONAKANGE-LASTELE: Hiigelkontsert toimus USA pop-täht Lady Gaga eestvedamisel. Laulja esitas oma kodus Charlie Chaplini kuulsa pala „Smile“.